

พฤติกรรมการฝากเงินในระบบธนาคารพาณิชย์ไทยในปัจจุบัน CURRENT DEPOSIT BEHAVIOR IN THAI COMMERCIAL BANKING SYSTEM

พรวรรณ นันทแพศย์¹

ธนชัย ตรีสวัสดิ์²

บทคัดย่อ

บทความนี้เสนอผลการศึกษาพฤติกรรมของผู้ฝากเงินในธนาคารพาณิชย์ไทยภายหลังการเปลี่ยนแปลงระบบประกันเงินฝากเป็นแบบคุ้มครองเต็มจำนวนหลังวิกฤตการณ์ปี 2540 โดยสร้างแบบจำลองสมการถดถอยเชิงเส้นเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณเงินฝากกับตัวชี้วัดฐานะทางการเงินของธนาคารตามหลัก CAMEL rating รวมถึงใช้แบบสอบถามสำรวจพฤติกรรมและความเห็นของผู้ฝากเงิน ผลการวิเคราะห์ที่ไม่สามารถกล่าวได้ว่าปริมาณเงินฝากของธนาคารมีความสัมพันธ์กับตัวชี้วัดฐานะทางการเงินของธนาคารตามหลัก CAMEL rating ครบทั้ง 5 ด้าน โดยเฉพาะด้านความเพียงพอของเงินกองทุน ความสามารถในการหารายได้ และการบริหารสภาพคล่อง ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการคุ้มครองเงินฝากเต็มจำนวนซึ่งทำให้พฤติกรรมการฝากเงินไม่เป็นไปตามกลไกตลาด สำหรับข้อมูลจากการสำรวจพบว่า ผู้ฝากเงินรายใหญ่อยู่ตัดสินใจฝากเงินโดยพิจารณาปัจจัยอัตราดอกเบี้ยเงินฝากมากที่สุด แต่ยังคงมีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องรูปแบบการฝากเงินในอนาคตหลังลดวงเงินคุ้มครองเงินฝากเหลือเพียง 1 ล้านบาทในปี 2555 โดยบางส่วนจะกระจายเงินฝากไปในหลายธนาคาร ในขณะที่บางส่วนไม่เปลี่ยนแปลงรูปแบบการฝากเงิน และธนาคารที่ผู้ฝากเงินเลือกฝากเงินเป็นอันดับสูงสุดคือ ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารไทยพาณิชย์ และธนาคารกสิกรไทยตามลำดับ

คำสำคัญ: ประกันเงินฝาก, คุ้มครองเงินฝาก, พฤติกรรมผู้ฝากเงิน, ธนาคาร

Abstract

This paper studies the impacts from the change of the deposit insurance scheme in Thailand after the monetary crisis in 1997 to examine the relationship between the

¹ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

² นักศึกษาปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม

quantity of deposits in Thai commercial Banks and the financial indicators in accordance with the CAMEL principle by running the linear regression analysis on panel dataset. Additionally, the questionnaires method was conducted to survey the depositors' behavior in Bangkok. The results from the regression analysis can't be interpreted that deposit amount in each bank is relevant to each bank's financial stability profile in accordance with the CAMEL principle. Meanwhile, the findings from the questionnaire survey indicated that, for large account depositors, deposit interest rate is the key factor for selecting which bank to deposit money in. However, depositors do have different ideas about their methods to deposit after the change in deposit protection scheme in 2012. Lastly, the most prefer Banks by depositors are Bangkok Bank, Siam Commercial Bank, and Kasikorn Bank respectively.

KEYWORDS: Deposit insurance, Deposit behavior, Deposit Protection, Bank

บทนำ

วิกฤตการเงินในปี 2540 ทำให้ผู้ฝากเงินขาดความเชื่อมั่นในความมั่นคงของสถาบันการเงิน เกิดปัญหาการระดมถอนเงินฝากจนทำให้สถาบันการเงินขาดสภาพคล่อง ไม่มีเงินสดเพียงพอจ่ายคืนให้แก่ผู้ฝากเงิน ทำให้รัฐบาลต้องช่วยรักษาเสถียรภาพของระบบ โดยการเข้าค้ำประกันเงินฝากอย่างเต็มจำนวนและไม่มีข้อจำกัด ตั้งแต่วันที่ 5 สิงหาคม 2540 และยังคงรูปแบบการคุ้มครองต่อเนื่องมาจนถึงปี 2552

เพื่อลดภาระการคุ้มครองของภาครัฐและสร้างวินัยทางการเงินให้แก่สถาบันการเงินและผู้ฝากเงิน กระทรวงการคลังจึงศึกษาแนวคิดการจัดตั้งสถาบันประกันเงินฝากและยกร่างกฎหมายขึ้นพิจารณา ปัจจุบัน พระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝาก พ.ศ. 2551 มีผลบังคับใช้แล้วตั้งแต่วันที่ 11 สิงหาคม 2551 มีการจัดตั้งสถาบันคุ้มครองเงินฝากเป็นหน่วยงานของรัฐทำหน้าที่คุ้มครองผู้ฝากเงิน โดยมาตรา 53 จำกัดวงเงินคุ้มครองเงินฝากไม่เกิน 1 ล้านบาทต่อผู้ฝากเงิน 1 รายต่อ 1 สถาบันการเงิน แต่ในวันที่ 28 ตุลาคม 2551 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตราพระราชกฤษฎีกากำหนดจำนวนเงินฝากที่ได้รับการคุ้มครองเพิ่มขึ้น พ.ศ. 2552 ให้ยี่ดระยะเวลาบังคับใช้วงเงินคุ้มครองดังกล่าวออกไปก่อน เนื่องจากเสถียรภาพเศรษฐกิจภายนอกประเทศยังไม่มั่นคง และเพื่อให้สถาบันการเงินมีเวลาเตรียมพร้อมรับความเปลี่ยนแปลง โดยในวันที่ 11 สิงหาคม 2554 จึงจะลดวงเงินคุ้มครองเหลือ 50 ล้านบาท และตั้งแต่วันที่ 11 สิงหาคม 2555 เป็นต้นไป จะลดวงเงินคุ้มครองเหลือเพียง 1 ล้านบาทเท่านั้น [1]

การเปลี่ยนแปลงระบบประกันเงินฝากดังกล่าวข้างต้นจะส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของผู้ฝากเงิน โดยผลการศึกษาในหลายประเทศ [2-5] พบว่าผู้ฝากเงินคำนึงถึงความเสี่ยงของสถาบันการเงินในช่วงที่ไม่มีการค้ำประกันเงินฝากมากกว่าช่วงที่มีการค้ำประกันเงินฝาก บทความนี้

เสนอผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจฝากเงินของผู้ฝากเงินในปี 2552 และความเห็นของผู้ฝากเงินเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการฝากเงินในอนาคตหลังลดวงเงินคุ้มครองเงินฝาก ด้วยวิธีการทางเศรษฐมิติและวิธีการเชิงสำรวจ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณเงินฝากกับฐานะทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ และสำรวจปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจฝากเงินของผู้ฝากเงินในปี 2552 และความเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการฝากเงินในอนาคต

วิธีดำเนินการวิจัย

ทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางเศรษฐมิติ โดยสร้างแบบจำลองสมการเชิงเส้นแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณเงินฝากในธนาคาร กับปัจจัยตัวแปรที่บ่งชี้ถึงฐานะทางการเงินของธนาคารตามหลัก CAMEL rating [6] ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความเพียงพอของเงินกองทุน (Capital adequacy: C), ด้านคุณภาพสินทรัพย์ (Assets quality: A), ความสามารถในการบริหารจัดการ (Management capacity: M, ด้านการสร้างรายได้ (Earning available: E) และด้านการบริหารสภาพคล่อง (Liquidity: L) รวมถึงส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของแต่ละธนาคารในไตรมาสก่อนหน้า แล้วทำการวิเคราะห์ถดถอย (Regression analysis) โดยใช้ลักษณะเฉพาะของข้อมูลภาคตัดขวางต่อเนื่อง (Panel data) เพื่อการแก้ปัญหาความแตกต่างรายธนาคารที่ไม่สามารถสังเกตได้ (Unobserved heterogeneity) โดยใช้ข้อมูลของธนาคารพาณิชย์ไทยที่เปิดดำเนินการก่อนปี 2546 จนถึงปัจจุบัน จำนวน 8 แห่ง ประกอบด้วย ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ธนาคารทหารไทย ธนาคารนครหลวงไทย และธนาคารซีไอเอ็มบีไทย โดยใช้ข้อมูลรายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาสที่ 3 ของปี 2544 (เนื่องจากไม่มีข้อมูลผลตอบแทนเฉลี่ยของตัวเงินคลังในช่วงเวลาที่ผ่านมา) จนถึงไตรมาสที่ 4 ของปี 2552 รวม 36 ไตรมาส เป็นข้อมูล Panel data รวม 264 จุดข้อมูล (Data point) เพื่อประมาณค่าพารามิเตอร์และหาหน่วยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์ β_i ของตัวแปรอิสระแต่ละตัว โดยเสนอแบบจำลองสมการถดถอยของปริมาณเงินฝากดังนี้

$$D_{it} = \beta_0 + \beta_1 \text{SPREAD}_{i,t-1} + \beta_2 \text{CAP}_{i,t-1} + \beta_3 \text{NPL}_{i,t-1} + \beta_4 \text{EXP}_{i,t-1} + \beta_5 \text{ROA}_{i,t-1} + \beta_6 \text{LTD}_{i,t-1} + \beta_7 \text{GDP}_t + \text{BANK}_i + \epsilon_{it}$$

โดยที่ i คือลำดับของธนาคาร, t คือลำดับของเวลา และ D_{it} คือ ปริมาณเงินฝากของธนาคาร i ในช่วงเวลา t (ล้านบาท), $SPREAD_{i,t-1}$ คือ ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำอายุ 3 เดือน ของธนาคาร i ในช่วงเวลา $t-1$ กับอัตราผลตอบแทนเฉลี่ยจากพันธบัตรรัฐบาลและตั๋วเงินคลังในอายุเดียวกัน, $CAP_{i,t-1}$ คือ อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์รวมของธนาคาร i ในช่วงเวลา $t-1$, $NPL_{i,t-1}$ คือ อัตราส่วนหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อบริการรวมของธนาคาร i ในช่วงเวลา $t-1$, $EXP_{i,t-1}$ คือ อัตราส่วนค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่ดอกเบี้ยต่อสินทรัพย์รวมของธนาคาร i ในช่วงเวลา $t-1$, $ROA_{i,t-1}$ คือ อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมของธนาคาร i ในช่วงเวลา $t-1$, $LTD_{i,t-1}$ คือ อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากรวมของธนาคาร i ในช่วงเวลา $t-1$, GDP_t คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในช่วงเวลา t (ล้านบาท), $BANK_t$ คือ ตัวแปรแทนความแตกต่างรายธนาคารที่ไม่สามารถสังเกตได้, β_0 คือ ค่าคงที่, β_n คือ ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระที่ n , ϵ คือ ตัวแปรสุ่มคลาดเคลื่อนของสมการ

นอกจากการวิเคราะห์ดังกล่าวแล้ว ยังทำการสำรวจด้วยแบบสอบถามจากผู้ฝากเงินในกรุงเทพมหานคร จำนวน 280 ราย โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบกำหนดโควตาตามปริมาณเงินฝากแต่ละพื้นที่ และสุ่มตัวอย่างในแต่ละพื้นที่แบบบังเอิญ

ผลการวิจัย

ทำการเลือกรูปแบบการวิเคราะห์ที่สอดคล้องที่เหมาะสมที่สุด ระหว่างแบบอิทธิพลคงที่ (Fixed effects), แบบอิทธิพลสุ่ม (Random effects) หรือแบบกำลังสองน้อยที่สุดรวม (Pooled OLS) [7-8] โดยเริ่มจากการวิเคราะห์ค่าสถิติ F สำหรับสมมติฐาน H_0 ว่าไม่มีอิทธิพลคงที่รายธนาคารอยู่ในแบบจำลอง ได้ค่าสถิติ $F(7, 249) = 1,284.82$ และค่า $P\text{-value} = 0.0000$ กล่าวคือมีอิทธิพลคงที่รายธนาคารอยู่ในแบบจำลอง จึงไม่สามารถใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบธรรมดา (OLS) ในการวิเคราะห์ได้ และจากการทดสอบของ Hausman บนสมมติฐาน H_0 ว่าตัวแปรสุ่มคลาดเคลื่อนรายธนาคารไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระอื่น ได้ค่าสถิติไคสแควร์ $\chi^2(6) = 17.93$ และค่า $P\text{-value} = 0.0064$ หมายความว่า การใช้วิธีแบบอิทธิพลสุ่มจะทำให้เกิดความเอนเอียงในการประมาณค่าพารามิเตอร์ของแบบจำลอง นอกจากนี้ผลการทดสอบ Lagrange Multiplier (LM) บนสมมติฐาน H_0 ว่ามีอิทธิพลสุ่มอยู่ในแบบจำลอง ได้ผลการทดสอบค่าสถิติไคสแควร์ $\chi^2(2) = 2,584.39$ และค่า $P\text{-value} = 0.0000$ หมายความว่าไม่มีอิทธิพลสุ่มอยู่ในแบบจำลอง ด้วยผลการทดสอบทั้งหมดข้างต้น จึงเลือกวิธีการวิเคราะห์ที่ถดถอยด้วยวิธีอิทธิพลคงที่ (Fixed effects) ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลการทดสอบค่าสถิติของสมการ

Fixed –Effects Regression		
Number of Observation	=	264
Number of Group	=	8
F (7,249)	=	75.81
P-Value for F	=	0.0000
R-Square for Model	=	0.9798
Adjusted for R-Square for Model	=	0.9787
R-Square within Group	=	0.6806

ตาราง 2 ผลการประมาณค่าพารามิเตอร์

Variables	Coefficeint	T-Statistic	P-Value
SPREAD	-6.1433	-0.82	0.412
CAP*	-14.5090	-5.89	0.000
NPL*	-8.2606	-10.24	0.000
EXP*	-52.6016	-3.01	0.003
ROA**	-15.6654	-2.04	0.043
LTD*	1.4162	4.04	0.000
GDP*	0.1405	8.91	0.000
Constant	501.5318	14.75	0.000

* มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

** มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

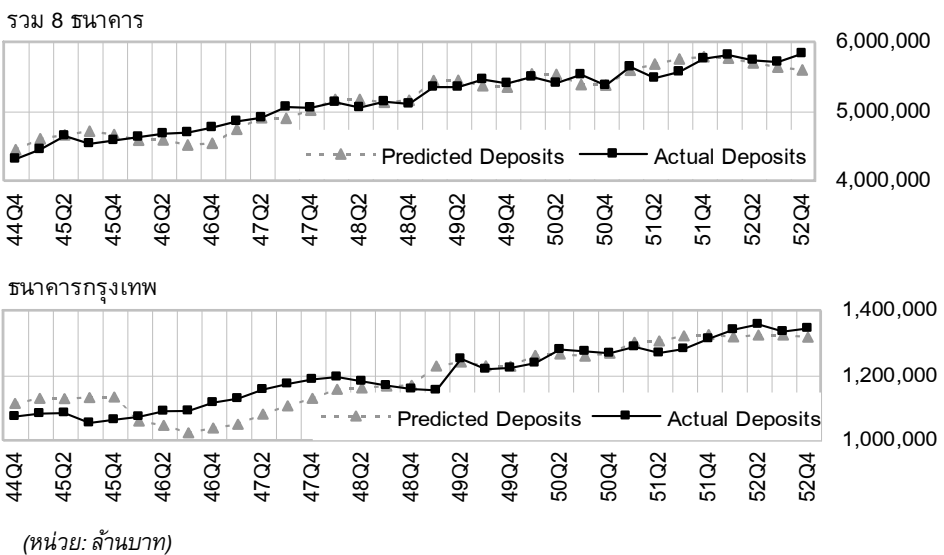
ผลการทดสอบค่าสถิติ F ของสมการบนสมมติฐาน H_0 ที่ว่าตัวแปรอิสระทุกตัวในสมการมีค่าสัมประสิทธิ์เป็น 0 ได้ค่าสถิติ F เท่ากับ 75.81 และค่า P-value = 0.0000 จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 และผลการคำนวณค่า Adjusted R^2 ของสมการเท่ากับ 0.9787 แสดงว่าสมการสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงระดับเงินฝากในภาพรวมได้อย่างดี ในขณะที่ค่า R^2 ระดับรายธนาคาร (Within effects) มีค่าเท่ากับ 0.6806 แสดงว่าสมการสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินฝากของแต่ละธนาคารได้ดีพอสมควร

การประมาณค่าพารามิเตอร์ของตัวแปรอิสระแต่ละตัวด้วยวิธีอर्थิพลองที่ ตามตาราง 2 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรอิสระได้แก่ อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์รวม (CAP) อัตราส่วนหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อรวม (NPL) อัตราส่วนค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่ดอกเบี้ยต่อสินทรัพย์รวม

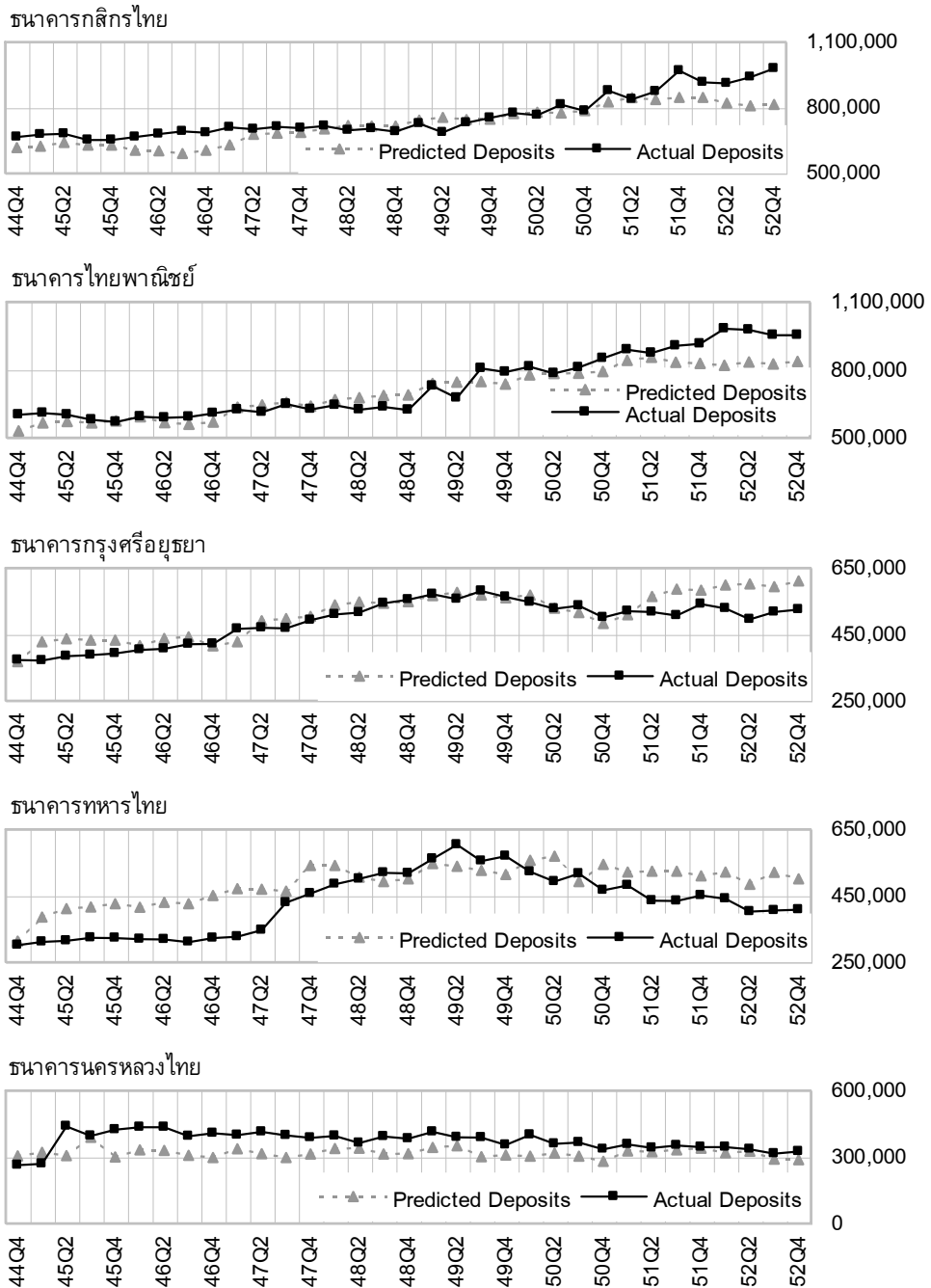
(EXP) อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากรวม (LTD) และผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ได้ค่าสถิติ t เท่ากับ -5.89, -10.24, -3.01, 4.04 และ 8.91 และค่า P-value เท่ากับ 0.000, 0.000, 0.003, 0.000 และ 0.000 ตามลำดับ จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 ว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0 ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 แต่สำหรับตัวแปร อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม (ROA) ได้ค่าสถิติ t เท่ากับ -2.04 และค่า P-value เท่ากับ 0.043 จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 ที่ระดับความเชื่อมั่นเพียงร้อยละ 95 น้อยกว่าตัวแปรอื่นๆ และจากผลการทดสอบค่าสถิติ t ไม่สามารถปฏิเสธสมมติฐาน H_0 เฉพาะกับตัวแปรส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเงินฝากเทียบตัวเงินคลัง (SPREAD) ซึ่งได้ค่าสถิติ t เท่ากับ -0.82 และค่า P-value เท่ากับ 0.412 จึงไม่สามารถยืนยันได้ว่า ตัวแปรอิสระส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเงินฝากมีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากของธนาคาร

อย่างไรก็ตาม ตัวแปรอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์รวม (CAP) อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝาก (LTD) และอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม (ROA) มีเครื่องหมายของสัมประสิทธิ์ตรงข้ามกับทฤษฎี จึงไม่สามารถกล่าวได้ว่าปริมาณเงินฝากของธนาคารมีความสัมพันธ์กับตัวชี้วัดฐานะทางการเงินของธนาคารตามหลัก CAMEL rating ในด้านความเสี่ยงด้านเงินกองทุน ด้านความสามารถในการทำกำไร และด้านการบริหารสภาพคล่อง

นอกจากนี้เมื่อทำการเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงในปริมาณเงินฝากที่ทำนายได้จากการคำนวณตามแบบจำลองสมการถดถอยเชิงเส้นดังกล่าวข้างต้นกับปริมาณเงินฝากจริง รวมทุกธนาคารและรายธนาคาร ดังภาพ 1 จะเห็นได้ว่ามีความสอดคล้องกันสูงตามค่า R^2 ของสมการซึ่งมีค่าสูงเช่นเดียวกัน

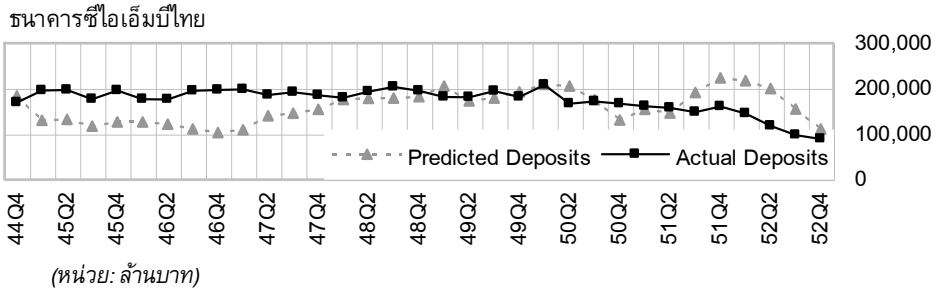


ภาพ 1 เปรียบเทียบปริมาณเงินฝากจริงกับปริมาณเงินฝากที่ทำนายได้จากแบบจำลองของแต่ละธนาคาร



(หน่วย: ล้านบาท)

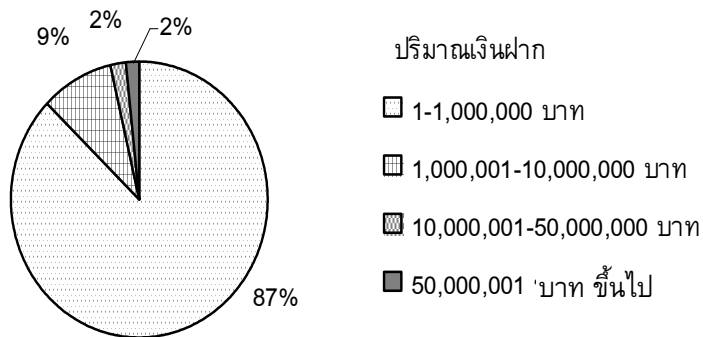
ภาพ 1 (ต่อ) เปรียบเทียบปริมาณเงินฝากจริงกับปริมาณเงินฝากที่ทำนายได้จากแบบจำลองของแต่ละธนาคาร



ภาพ 1 (ต่อ) เปรียบเทียบปริมาณเงินฝากจริงกับปริมาณเงินฝากที่ทำนายได้จากแบบจำลองของแต่ละธนาคาร

ผลการศึกษาเชิงสำรวจโดยการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างผู้ฝากเงินในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 280 ตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีปริมาณเงินฝากอยู่ในช่วงไม่เกิน 1 ล้านบาท มีจำนวนร้อยละ 87 และกลุ่มตัวอย่างที่มีปริมาณเงินฝากมากกว่า 1 ล้านบาทขึ้นไปมีจำนวนรวมกันร้อยละ 13 ดังภาพ 2

สำหรับธนาคารที่กลุ่มตัวอย่างเลือกฝากเงินมากที่สุดในปี 2552 จัดอันดับตามคะแนนเฉลี่ย ได้แก่ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารไทยพาณิชย์ และธนาคารกสิกรไทย ตามลำดับ ดังแสดงในตาราง 3 นอกจากนี้เมื่อสอบถามกลุ่มตัวอย่างถึงธนาคารที่จะเลือกฝากเงินในอนาคตหลังลดวงเงินคุ้มครองเงินฝาก พบว่าธนาคารที่กลุ่มตัวอย่างเลือกฝากเงินมากที่สุดในสามอันดับแรกไม่เปลี่ยนแปลงไป



ภาพ 2 กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำแนกตามปริมาณเงินฝากรวมในธนาคาร

ตาราง 3 หนาकारที่เลือกฝากเงินในปี 2552 จำนวน 5 อันดับแรก ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

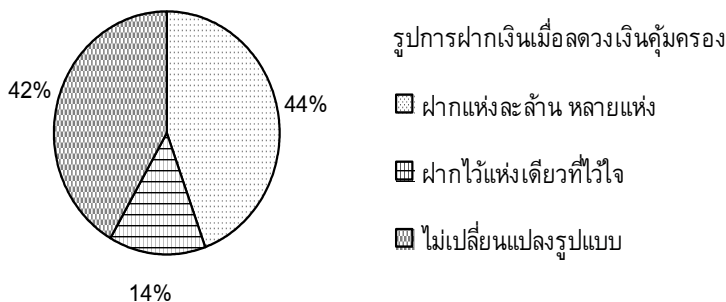
หนาकार	จำนวนผู้เลือกในแต่ละอันดับ						รวม	คะแนน	Rank
	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 4	อันดับ 5	อันดับอื่น			
กรุงเทพ	88	70	49	23	13	37	280	3.31	1
ไทยพาณิชย์	77	51	54	31	26	41	280	3.00	2
กสิกรไทย	41	62	52	45	29	51	280	2.60	3
กรุงไทย	44	35	29	45	38	89	280	2.05	4
กรุงศรีอยุธยา	5	17	31	52	42	133	280	1.19	5

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกฝากเงินของกลุ่มของตัวอย่างที่เป็นผู้ฝากเงินรายใหญ่ (มีเงินฝากในหนาकारตั้งแต่ 1 ล้านบาทขึ้นไป) ที่มีผลมากที่สุดคือ ปัจจัยอัตราดอกเบี้ย ซึ่งกลุ่มตัวอย่างถึงร้อยละ 72 เห็นว่ามีผล รองลงมาคือปัจจัยฐานะการเงินและความมั่นคงของหนาकार และปัจจัยความสะดวกในการเข้าถึง ตามลำดับ ดังแสดงในตาราง 4

สำหรับความเห็นเรื่องรูปแบบการฝากเงินในอนาคตหลังลดวงเงินคุ้มครอง ดังแสดงในภาพ 3 พบว่าผู้ฝากเงินรายใหญ่ ซึ่งคาดว่าจะกระจายเงินฝากออกเป็นหนาकारละ 1 ล้านบาท หลายนานาकार มีสัดส่วนร้อยละ 44 และผู้ฝากเงินรายใหญ่ที่จะไม่เปลี่ยนแปลงรูปแบบการฝากเงินตามที่เป็นอยู่เดิมมีสัดส่วนร้อยละ 42 ซึ่งใกล้เคียงกัน จึงทำการทดสอบสมมติฐาน H_0 เพิ่มเติมว่าผู้ฝากเงินรายใหญ่ที่มีเงินฝากในบัญชีตั้งแต่ 1 ล้านบาทขึ้นไปมีความเห็นเรื่องรูปแบบการฝากเงินหลังการลดวงเงินคุ้มครองเงินฝากไม่แตกต่างกัน ได้ค่าสถิติไคสแควร์ $\chi^2(2) = 6.167$ และค่า P-value = 0.046 จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 หมายความว่า ผู้ฝากเงินรายใหญ่มีความเห็นเรื่องรูปแบบการฝากเงินหลังการลดวงเงินคุ้มครองเงินฝากแตกต่างกัน

ตาราง 4 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกหนาकार 5 อันดับแรก ของกลุ่มตัวอย่างผู้ฝากเงินรายใหญ่

ปัจจัยที่มีผลกับหนาकार	จำนวนราย			ร้อยละ			Rank
	มีผล	ไม่มีผล	รวม	มีผล	ไม่มีผล	รวม	
อัตราดอกเบี้ย	26	10	36	72%	28%	100%	1
ฐานะการเงินและความมั่นคง	22	14	36	61%	39%	100%	2
ความสะดวกสบายในการเข้าถึง	20	16	36	56%	44%	100%	3
คุณภาพการบริการ	13	23	36	36%	64%	100%	4
ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์	5	31	36	14%	86%	100%	5



ภาพ 3 กลุ่มตัวอย่างผู้ฝากเงินรายใหญ่จำแนกตามความเห็นเรื่องรูปแบบการฝากเงิน หลังจากลดวงเงินคุ้มครอง

นอกจากนี้ยังพบว่าทางเลือกในการลงทุนที่กลุ่มตัวอย่างคาดว่าจะเลือกในอนาคต หลังจากลดวงเงินคุ้มครอง ที่มีผู้เลือกเป็นอันดับมากที่สุดพิจารณาจัดอันดับตามคะแนนเฉลี่ย ไม่รวมเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำ ได้แก่ ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ พันธบัตรรัฐบาลไทย และกองทุนหุ้นระยะยาว (Long Term Equity Fund: LTF) หรือกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Fund: RMF) ตามลำดับ ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 เครื่องมือทางการเงินที่กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเลือกเป็น 5 อันดับแรก หลังลดวงเงินคุ้มครองในอนาคต

ธนาคาร	จำนวนผู้เลือกในแต่ละอันดับ						รวม	คะแนน	Rank
	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 4	อันดับ 5	อันดับอื่น			
เงินฝากออมทรัพย์	128	37	14	12	41	48	280	3.20	1
เงินฝากประจำ	43	96	32	33	13	63	280	2.76	2
ประกันชีวิตสะสมทรัพย์	21	33	58	45	31	92	280	1.90	3
พันธบัตรรัฐบาลไทย	30	32	48	37	18	115	280	1.84	4
กองทุน LTF/ RMF	13	18	30	36	16	167	280	1.13	5

สรุปและอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์หัตถดถอยบนแบบจำลองเชิงเส้น ไม่สามารถกล่าวได้ว่าปริมาณเงินฝากของธนาคารมีความสัมพันธ์กับตัวชี้วัดฐานะทางการเงินของธนาคารตามหลัก CAMEL rating ครบทั้ง 5 ด้าน นอกจากนี้ ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า ผู้ฝากเงินรายใหญ่ให้ความสำคัญกับอัตราดอกเบี้ยมากที่สุด ในขณะที่กลุ่มผู้ฝากเงินโดยทั่วไปให้ความสำคัญเรื่องความสะดวกในการเข้าถึงธนาคาร และธนาคารที่กลุ่มตัวอย่างเลือกฝากเงินเป็น 3 อันดับแรก ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ

ธนาคารไทยพาณิชย์ และธนาคารกรุงไทย ตามลำดับ และกลุ่มผู้ฝากเงินรายใหญ่ยังคงมีความเห็นเรื่องรูปแบบการฝากเงินภายหลังการลดวงเงินคุ้มครองเงินฝากที่แตกต่างกัน จึงทำให้ยังไม่เห็นแนวโน้มที่ชัดเจนว่าผู้ฝากเงินจะกระจายเงินฝากในหลายธนาคารมากขึ้นหรือไม่ นอกจากนี้ ทางเลือกอื่นที่เป็นที่นิยมนอกเหนือจากการฝากเงิน คือ ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ พันธบัตรรัฐบาลไทย และกองทุนหุ้นระยะยาวหรือกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (LTF/RMF) ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. ธนาคารควรมีแผนลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เพื่อรองรับต้นทุนเงินฝากที่อาจสูงขึ้นตามความเสี่ยงที่แท้จริงของธนาคาร หลังการลดวงเงินคุ้มครองเงินฝาก
2. สถาบันประกันเงินฝากอาจร่วมมือกับธนาคารพาณิชย์เพื่อเสนอการคุ้มครองรูปแบบอื่น เพื่อช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ฝากเงิน อันเป็นการรักษาเสถียรภาพของระบบธนาคารพาณิชย์

เอกสารอ้างอิง

- [1] สุกัญญา จันทรปรณิก. (2551). *ระบบคุ้มครองเงินฝาก*. สำนักนโยบายระบบการคุ้มครองผลประโยชน์ทางการเงิน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. สืบค้นเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2552, จาก <http://www.mof.go.th/dpa>
- [2] Barajas, A; & Steiner, R. (2000). *Deposit Behavior and Market Discipline in Columbia*. IMF Working Paper, WP/00/214. (December).
- [3] Mondschean, T. S.; & Opiela, T. P. (1999). Bank Time Deposit Rates and Market Discipline in Poland. *Journal of Financial Services Research*. 15(3).
- [4] Ungan, A. E.; & Caner, S. (2003). *Depositor Behaviour and Market Discipline in Turkey*. ERC/METU, International Conference in Economics VII. September, 2003.
- [5] กรัณท์รัตน์ นาวา. (2547). การประกันเงินฝากและพฤติกรรมของผู้ฝากเงินในธนาคารพาณิชย์ไทย: ก่อนและหลังวิกฤตการณ์เศรษฐกิจ [วิทยานิพนธ์ ศ.ม.สาขาเศรษฐศาสตร์]. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2547.
- [6] Hossain, M. S. (2002). Performance Evaluation of Commercial Bank through CAMEL Rating. *Share Research*. (4): 27-29. Bengali.